

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 200 korona. Negyedévre 600 korona.
Megjelenik kettő kivételével minden nap.
Hétfőnap és vasárnap 10 korona.

Felolvasó szerkesztő és lapfőnöke.

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Hétfőnap és vasárnap 10 korona.

A magyarság helyzete a román uralom alatt.

Echardt Tibor kritikája a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 2 órakor nyitotta meg Szirovcsy elnök. Folytatják az indemnitás általános vitáját. Első felszólaló **Temesváry Imre**:

Az ellenzék széles kritika tárgyává tette a kormány működését minden elképzelhető oldalról és az ellenzék minden baj kufforását a kormányban látja. Ebből az következik, hogy ha az ellenzék kezébe kerülne a hatalom, rövid idő alatt paradicsommá változtatná az országot.

Becsülni az ellenzék állásfoglalását és kritikáját, ha objektív alapon áll, azonban a nemzetre nézve károsnak tartja, ha az objektív kritikától eltérve olyan hurokat penget az ellenzék, mint Propper képviselő.

Az ilyen felszólalások csak ártanak a nemzetenek. Sárba tiporják a nemzet becsületét és megnehezítik a kormány munkáját. Elismeri mindazoknak a kívánságoknak jogosságát, amelyeket a nemzetgyűlésen szóba hoztak, de azok megvalósításához, elsősorban pénz kellene, ezzel pedig az ország nem rendelkezik. — Mindenkinek be kell látnia, hogy országunk szerencsétlen helyzete miatt kívánalmainkat redukálni kell. Vannak azonban olyan kívánalmak is, amelyeket későbbben teljesíteni kell. Első sorban köztudnunk kell rendbehozni, mert hiszen a mezőgazdaság elsőrendű érdeke, hogy jó utakkal rendelkezék. Az utak javítását gyorsabb tempóban kellene végezni. A nemzetgyűlés az utak javítására még is szavazott nagyobb összeget, ez az összeg még ma sincs kimerítve. Az indemnitást elfogadja.

Rainprecht Antal a következő szónok: Elítéli az antant imperialista politikáját, amely merhetetlen hadisarcot akar iránkszózni. Az ellenzék nem vet egy szalmaszálat sem a kormány védelmi politikájának útjára, sőt a rendtörvény bírálataiban is az a cél vezet, hogy megmutassa a kormányznak a konszolidációhoz vezető politikai utját.

Rassay: Ugy van, úgy van! A délutáni ülést Huszár Károly nyitja meg fél 5 órakor. Rainprecht folytatja beszédét:

Saját politikai multját vázolja és igyekszik igazolni az azalatt viselt dolgait. Kijelenti, hogy a köztársaságot tartja az egyetlen lehetséges államkormányának. (Nagy zajt ellentmondások.)

Eckhardt: Zsidó wirtschaff. **Rainprecht**: Védelmére kell az októberizmusnak, mert véleménye szerint az középuton járt.

Szomjas Gusztáv: Aki a forradalmat kezdeményezte, az hozta hazánkba a bolsevizmust.

Rainprecht: Petőfit is októberistának mondja.

Rainprecht: Allítja, hogy az októberi forradalmat ellehetett volna kerülni, ha parlamentáris uton életbe léptetjük a köztársaságot. Ma is a köztársasági államformát tartja egyedül helyesnek, mert ez biztosíthatja a rendet.

Kívánja, a felekezeti iskolák államosítását. Tárgyalja a zsidókérdést. Kívánja az egyházpolitika terén a hitbizományi birtokok feloszlását. Megállapítja, hogy a köztársasági életben valóban vezet a zsidóság. Ez az oka, hogy egész Euró-

pában terjed a antiszemitizmus. Nem lehet tagadni, hogy a mulatóhelyek, kabarék és egyéb szórakozó helyeken mindenütt az ujonnan meggazdagodott zsidók pókhendi magatartását lehet tapasztalni. Felhívja erre a zsidóság figyelmét. Tejeles száju zsidógyerekek megszállnak mindent és magukra haragítanak mindenkit.

Halier István: A kis zsidók harca a nagy zsidókkal.

Szomjas Gusztáv: Dehogy, ez a szemétnék a harca.

Rainprecht: Tudja, hogy egész Európában végigseper az antiszemitizmus áramlat, de úgy hiszi, hogy nem áll meg a zsidókérdés megoldásánál. A rendtörvényjavaslatot bírálva, hivatkozik Petőfi forradalmárságára. Az indemnitást nem fogadja el.

Huszár Károly elnök: A gyorsírói feljegyzésekből megállapítottam, hogy Rainprecht képviselő beszédében azt mondta, hogy amíg a katonák testükkel dacosan állottak a fronton, a katolikus és református papság egyre újabb sirt és gödröket ásott a vér levezetésére. A tábori papságnak ilyen támadását a legerélyesebben utasítja vissza, mert csak kötelességüket teljesítették a harctereken. A dolgoknak ilyen beállítása alkalmas volna arra, hogy a magyar papságot a közvélemény megvetésének terje ki. A tábori papság sohasem uszított a harctereken. A tábori papság mindig segítségére volt katonai bajtársainak. Ezért őket gáncsolni nem lehet. A kötelesség teljesítéséért, jóindulatukért és szeretetükért nem lehet őket bántalmazni. — Ugyanannak a papságnak szemrehányást tett a képviselő ur, hogy nem teljesítette kötelességét a béke érdekében. Itt csak XV. Pius pápa körlevelére hivatkozik, amelynek figyelembe vételével a hadviselő államok befejezheték volna a háborút. Mivel a képviselő ur olyan kifejezést használt, amely a papságot sérti, ismételtlen rendreutasítom.

Rainprecht ezután igyekszik szavait megmagyarázni. Kijelenti, hogy nem akarta sérteni a tábori papságot, mert tudja, hogy csak felső parancsra jártak el.

Kaas Albert báró: Nem felső parancsra, hanem a szeretet parancsa szerint jártak el.

Rainprecht: Nagyon jól tudja, hogy XV. Benedek és általában a papság a béke érdekében mit tett, tehát nem akarta őket támadni, hanem félreértették szavait.

Eckhardt Tibor a következő szónok: Foglalkozni kívánok azokkal a lépésekkel, amelyeket a nagy és kis antant hatalmai jónak láttak megtenni oly érdekeknek szolgálatában, amelyeknek jogosságát soha el nem ismerhetjük. Felhasználok ezt az alkalmat arra, hogy rámutassak az lépések hátrányára, hogy rámutassak arra a helyzetre, melybe Magyarország a trianoni szerződés végrehajtása során került és

rámutasak, kik hogyan hajtották végre eddig a nemzetközi kötelességeiket, rámutassak arra az erkölcsi fölényre, arra a hősi önfeláldozásra, melyet a magyar nemzet ebben a súlyos helyzetben külső nyomás ellenére állandó önuralommal tanúsított.

Felszólalásomban kizárólag külpolitikai kérdésekkel kívánok foglal-

kozni, nevezetesen négy kérdéssel: **A magyar kisebbség helyzetének az általános lefégyverésnek, a határkiigazításnak és végül a jóvátételnek kérdésével.**

Mindezeket teljes objektivitással kívánom tárgyalni, esúpan a tényeket kívánom megállapítani, hogy levonjam azokat a következtetéseket, melyeket le kell vonni.

Ami a kisebbségi kérdésről, a román kisebbségi szerződés az élet és személyes szabadság teljes védelmét biztosítja az ország minden lakosa számára. Ez tulajdonképpen minden embert megillető jog.

Mind a mellett azonban a románok ennek a kötelezettségnek a legegyszerűbb részleteit sem tartják be. A bántalmazások napirenden vannak. Az utóbbi időben alább hagytak ugyan, most azonban az összeesküvés perik vannak dívatban, amelyeket agent provokatórkkel idéznek fel. A vallás szabadság gyakorlatát is biztosítja ez a szerződés. Mind a mellett a szent beszédek is be kell mutatni. A hívőket megakadályozzák az istentisztelet látogatásában, nem engedélyezik egyházi hatóságok összejövetelét, a papok különösen kik vannak téve az üldözésnek. Rendkívüli zsarolásokkal sújtják az egyházakat.

A szerződés úgy rendelkezik, hogy az új állampolgárság megszerzéséhez az új államba való születés, vagy az ottani illetékesek szakszerű, mégis mindazokat a magyarokat, akik 1923 óta telepedtek le, minden további nélkül kiutasították. A tisztviselőktől hűségüket követelték. Ha nem tették le állásukból elmondották őket és mint állás nélkülieket rendőri felügyelet alá helyezték.

A tisztviselő lakócsokait elrekrutáltak és ezzel kényszerítették, hogy családjukkal együtt az anyaország területére meneküljenek és ezt nevezik nekik önkéntes repatriálásnak. Ennek a repatriálásnak volt a folyamán, hogy Magyarországon vagyonukot elvesztették. A kiutasításokat a román katonaság a kisebbségi szerződés megsértésével, hanem más nemzetközi jogszabályok megsértésével is eszközölték **Olyan családokat utasítottak ki, amelyek már több száz év óta laktak ugyanabban a megyében.** A választójog terén is lehetetlen az állapotok. A magyar anyanyelvű választókat nem veszik fel a választójogi névjegyzékbe. Több, mint 1 millió hétszáz ezer magyarnak Erdélyben egy képviselője van és a székelyeknek egy sincs. **Az SHS. királyságban a jogfosztás már egész nyíltan történik. A hatóságokat utasították, hogy a magyar választókat a névjegyzékbe felvenni tilos. Csehszlovákiában a magyarságnak aránylag még legtöbb a joga. A választójog terén pedig viszont a magyar kerületeket olyan nagyra szabták meg, hogy a magyarság jogaival ezzel illuzoriussá tették, úgy, hogy csak néhány hirtmondó jutott be a parlamentbe.**

Meskó Zoltán: Eljenek. **Echardt** Tibor: A közhivatalnokai képesítéshez Romániában nemzetiséget igazoló okmányt kívánják meg.

A kisebbség nem használhatja anyanyelvét, még egyházi dolgokban sem. A népszövetség rendelkezéseit semmibe sem veszik. Az egyik román politikus kijelentette, hogy a román nyelvtudás sokkal fontosabb, mint a igkeresó egyén igazsága. — Ugyanilyen igazságtalanságokat látunk az iskolapolitika terén is. A ré-

gi iskolákat betöltötték. Több, mint 200 református iskolát zártak be Erdélyben. A legkegyelenebbül üldözik azokat a szülőket, akik magyar iskolába járatják gyermekeiket. Elkobozták a kolozsvári egyetemet és az eperjesi iskolát, a kolozsvári Nemzeti Színházat, a muzeumot, a földszövetséget, az árvaházakat, siketnema intézeteket, a menzát és a sportegyesületek vagyonát. Merényletet követtek el a magyar szobrok és síremlékek ellen.

A győztesek, közöttük Franciaország és a kisantant olyan hatalmas lefégyverkezési politikát folytattak, amely egyrészt nem áll összhangban Európa pénzügyi helyzetével, másrészt a békét veszélyezteti. Lyod George nem tett jót a maga egyensúlyozó politikájával nemzetének, amikor a központi hatalmak teljes lefégyverésén munkálkodott, mert ezzel Franciaországnak szabadkezet és tulsúlyt biztosított az európai kontinensen. Magyarországnak a trianoni szerződés szerin 35.000 zsoldos katonából állhat a hadserege. Ezzel szemben a kisantant katonai ereje jóval nagyobb. Nekünk a trianoni szerződés folytán semmi lehetőségünk nincs a mozgósításra. A kisantant óriási katonai tulereje nagy fenyegetést jelent Magyarországra azve, de Európa bekéjére is. Balkáni szomszédokkal állunk szembe és rá kell mutatnunk arra, hogy bárminő zavaros helyzet olyan körülmények közé sodorhatja Magyarországot, hogy teljesen védtelenül ki van szolgáltatva a rabló hajlandóságú kisantant szándékainak. A román határon most is katonai felvonulás folyik. Kihirdették az ostromállapotot és elrendelték a részleges mozgósítást. Bebizonyosodott, hogy a határincidens a tulzó oldalon provokálták és a jogsértés is a tuloldal terhére.

A jóvátétel kérdésének felvetése Ausztria sorsára juttathaja az országot. Senki sem áldozott annyit, mint Magyarország. Az a vagyon, amelyet bányákban és egyéb természetbeni kincsekben veszített az ország, több, mint 9 milliárd. Egyéb természetbeni kincsekben elvesztett javaink 6 milliárdot tsznek ki. A Románia által elrabolt holmik összege a 40 milliárdot is meghaladják. Népeiségünk ma éppen felét fogyasztja élelmiszerekben, mint 1914-ben. Gyermekek és agok éheznek. Ujabb hadsarc kivétele olyan erköletelenség volna, amelyet el sem lehet képzelni.

Mindig csak Magyarország fizessen és a tuloldal sohasem teljesítsen, az lehetetlen. Ha tudta volna Magyarország, hogy ez így fog történni, sohasem akadt volna kormány, amely megengedte volna a békeszerződés aláírását. Mi mindent megtettünk, amit megtehettünk és most bátran állunk a népszövetség elé és mondhatjuk, uraim, tessék a magyar kérdést egyszer megoldani.

Óriási lelkes, szünni nem akaró taps. A bal és a szélső baloldal részéről is felállnak a képviselők helyeikről és ünneplik Eckhardtot. A szónokot számosan üdvözlék, még az ellenzék részéről is.

Ezután az elnök napirendi indítványt tett, amely szerint legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz, melynek tárgya az indemnitás folytatolagos tárgyalása.

Ülés vége 8 órakor.

Románia larmája visszafelé sült el.

A határcidenst kellő értékére szállítják le az európai nagyhatalmak.

Az antant jegyzékek ügyében hivatalos helyen a következő felvilágosítást adták: **A magyar kormány a maga részéről a külügyminiszter által tett szóbeli nyilatkozattal elintézettnak tekinti az ügyet.** Ujabb lépésre a kormány nem készül ebben az ügyben.

A miniszterelnök holnapután tájékoztatást ad a nemzetgyűlésnek a külpolitikai helyzetről.

Ugy volt, hogy Baross nemzetgyűlési képviselő a mai ülésen sürgősen interpellál az antantjegyzék ügyében. Értesülésünk szerint azonban Baross mai interpellációja elmarad és Baross holnap fog felszólalni.

London, január 16.

A londoni lapok élénken foglalkoznak a magyar-román határcidenst ügyével. A Manchester Guardian úgy véli, hogy miután Franciaország rászánta magát a jóvátételi kérdés erőszakkal való elintézésére, **ugyilátszik a kisantant is hajlandó volna követni példáját.** Ilyen erőszakos fellépés azonban visszavetést keltene az egész világon.

London, január 16.

A Morning Post Belgrádból arról értesül, hogy a Dnyeszter mentén **Románia ellen harminc orosz hadoszályt vontak össze.** Hír szerint tárgyalások folytak egyrészt Sztambulinszki és a lausennei szovjetküldött ség, másrészt Szofia és Konstantinápoly között. Háboru esetén Bul-

A miniszterelnök nyilatkozata a románhatár incidenséről.

Bethlen István gróf miniszterelnök a román határcidenstekkel előállott helyzetről a következőket mondotta:

Nem tartom szükségesnek, hogy bővebben nyilatkozzam az ügyről, mert hiszen ma itt ugyanis a tények beszélnek. **Mindenesetre bizonyos hogy rövid időn belül teljes elintézetést nyer az antant jegyzéke és a**

Melyik fél a békerontó?

A nagy és kisantant lépése nagyon heves, de mindenesetre felesleges volt, hogy felesleges azt maga is elismerte tegnap esti nyilatkozatában, amennyiben a cseh-szlovák sajtóiroda közlése miatt sajnálkozását fejezi ki. A hajsza úgy látszik a Romániából indult ki, amely aztán a szövetségeseikkel együtt december eleje óta koncentrált sajtótámadást intézett Magyarország ellen. Azt a francia félhivatalos távirati iroda tegnap hivatalosan elismerte, hogy megállapítható, hogy Magyarországon semmiféle katonai

Románia orosz támadástól fél.

Bukarest, jan. 16.

Bud. Tud. A román lapok sugalmazott közleményeiből tisztán kitűnik, hogy Románia orosz támadástól fél és kizárólag ez az oka a legutóbbi napok nyugtalanságainak. Az Adaverul közlése szerint a minisztertanács elhatározta, hogy Máramarostól Temesvárig az egész vonalon proklamálja a háborus állapo-

gária irregnális bandákkal vonulna fel, ha Oroszország megtámadja Dobrudzsát. A bolgár bandák küzdelmet a tráciai török hadsereg támogatná.

London, január 16.

A Daily Telegraph a MTI helyreigazított közleményét a magyar-román határcidenstől továbbá Belitska Sándor honvédelmi miniszternek cáfolatát a magyar mozgósításról közli. A lap kijelenti, hogy a román idegességnek **magyarozatául szolgál, hogy beszarabiai határon a bolsevist hadsereget újra csoportosították. Dobrudzsában és Macedóniában bolgár bandák bukkantak fe. Keletráciában nagyobb kemalista erők állanak.** Budapesten és Szófiában hivatalos körök cáfolják a vádakát és kijelentik, hogy készek a határcidenst megvizsgálását nemzetközi bizottságra bízni. A nyugati fővárosokban kétkedéssel fogadják, hogy a helyzet valóban olyan komoly lenne, amint azt a kisantant feltűnteti. Képtelen feltevés, hogy Budapest és Moszkva között közvetlen összköttetés állana fenn. A lausennei tárgyalás kimenetelének bizonytalansága szintén fokozza az aggodalmakat.

Meglehet állapítani, hogy az egész rágalam hadjárat kezdeményezője Románia volt. Erről az ügyről Eckhardt Tibor a következőket mondta munkatársunknak:

kisantant szóbeli jegyzékével kapcsolatban előállott ügy és így semmiesetre sincs ok semmiféle nyugtalanságra. Ezt minden kétségen felül kijelenthetem. A külügyi bizottság üléséről érdemben nem nyilatkozhatom, mert annak tárgyalási anyaga természetesen nem való a nyilvánosság elé.

intézkedésnek nyoma nincsen. Két incidens előidézésével vádolták meg Beigazolást nyert, hogy mindkét sérelmet a vádló fél követte el. Végül katonai készülődéseket is ránk fogták, most Franciaország megállapította, hogy ez nem igaz. Románia viszont maga is elismeri, hogy széleskörű katonai intézkedéseket tett. Kérdem, hogy melyik fél a békerontó, melyik fél vádolható meg Európa nyugalmának megzavarásával. Az antant részéről azokkal szemben kellene nyomatékosan fellépni.

tot. Ennek az intézkedésnek megokolására azt az állítást kockáztatja meg, hogy moszkvai utasításra közös nagy támadás indul meg Románia ellen az orosz, bolgár és magyar vonalon. Ezzel a támadással a bolsevista hadsereg küszöbön álló dnyeszteri akcióját akarják támogatni. — Hasonlóképp nyilatkoznak majdnem az összes román lapok.

A csehek szorgalmazták a demarchot.

Bukarest, jan. 16.

Bud. Tud. A lapok egy némely nyilatkozatából kitűnik, hogy a kisantant Budapesti demarsát már régóta készítik elő, nem pedig mint kivül egyes hatalmak vélik, csak a mult hét óta. Érdekes részleteket közöl erről a Lupta, amelynek szerkesztője elmondja, hogy már a lausennei tartózkodása alaklaából a legmértékadobb forrásból azt az információt kapta, hogy Benes cseh

külügyminisöter ott tartózkodása folyamán sokat hangoztatta egy Budapesti teendő közös demars szük segítségét és a román képviselőit beavatta a legközelebb teendő demarsba. Közelállók előtt ismeretes okokból a jegyzék átadása a mult szombatig húzódott. Kétségtelennek mondják, hogy a demars eszméje, keresztülvitele, valamint a nagyhatalmak rábeszélése cseh oldalról szorgalmaztatott.

A kormány rendeletet adott ki.

Budapest, jan. 16.

A kormány rendeletet adott ki, amely intézkedik a választójogról szóló kormányrendelet hatálybalépését követő időben Magyarország visszacsatolt területekre vonatkozó választójogi rendelkezésekről. A

választójogi kormányrendelet kiterjed a Magyarországhoz időközben visszacsatolt, vagy a jövőben visszakerülő területekre is. Ezekben a községekben a választói névjegyzéket haladéktalanul el kell készíteni, a kötelező vallomás alapján.

A magyar szabadság költőjének ünneplését Olaszországban megtiltották.

Olaszország most készül a Petőfi ünneplők sorába lépni, azonban Mussolini olasz kormányelnök megtiltotta az olasz Petőfi ünnepek megtartását, mert a kisantant állami nyomást gyakoroltak rá. Mussolini képtelen volt engedni a bukaresti, prágai és belgrádi nyomásnak és ezzel lehetetlenné tette annak a Petőfi Sándornak ünneplését, aki több alkotásban áldozott az olasz szabadság oltárán.

Mussolini tiltakozása természetesen nem maradt hatás nélkül az olasz közvéleményben. Olaszország egyik legelterjedtebb lapja a Lavoce Republicana a Petőfi ünnepek kapcsán hatalmas cikket közöl és centennáció di Alexandro Petőfi II. Maneli Hungherese, Petőz Sándor a magyar Maneli centennáriuma címen. Érthető, hogy a kisantant félő kormányai, melyek erőszakkal haj-

tottak hatalmak alá a magyarok megtiltották minden nyilvánon megemlékezést Petőfiről, de a legnagyobb mértékben csodálkozunk — mondja az olasz lap cikke, — hogy Olaszországban megtiltják a magyar szabadság költőjének ünneplését. Az olasz közvélemény a legteljesebb mértékben csodálkozik azon, hogy éppen Itália kormánya Mussolini miniszterelnök személyében mer te ezt az erkölcsi csapást a magyarokra, akik legkiválóbb vezérek közreműködésével ünnepelelték meg annak idején az olasz költő Datne születésének évfordulóját. Nyilvánvaló ebből, — végzi cikket az olasz lap — hogy Olaszország és Magyarország között nincsen semmiféle egyetértés, dacára annak, hogy az olasz faszisták annyira emlegették a magyar faszistákkal való együttérzést.

A magyar külügyi bizottság ülése.

Budapest, jan. 16.

A nemzetgyűlés külügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor gróf Apponyi Albert korelnök elnökle alatt az első számú bizottsági teremben ülést tartott. Az ülésen a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Daruváry Géza külügyminiszter, Rakovszky Iván belügyminiszter, Valkó Lajos kereskedelmi miniszter, nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter, Belitska Sándor honvédelmi miniszter és Vass József népjóléti miniszter voltak jelen.

A bizottság a napirend első pontjaként kitűzött elnökválasztást a következő ülésre halasztotta.

Mózer Ernő előadó előterjesztése alapján egyhangulag elfogadták az egyes külállamokkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyunk ideiglenes rendezéséről, továbbá Magyarország a nemzetek szövetségébe való felvételéről szóló törvényjavaslatokat.

Több felszólaló meginterpellálta a miniszterelnököt és a külügyminisztert a legutóbbi napok külpolitikai eseményére, különösen pedig a hatalmak legutóbbi jegyzékére vonatkozólag. Hangoztatták, hogy ezen a téren a nemzetgyűlés valamennyi pártja egyöntetűen a kormány mögött áll.

A miniszterelnök és a külügyminiszter felvilágosításait a bizottság jóváhagyólag tudomásul vette.

Az ülés bezárásakor Apponyi Albert gróf korelnök örömeinek adott kifejezést a felett, hogy **8 bizottság tagjainak álláspontja teljesen egységes és felszólalásukból megállapította, hogy a kormány valamennyi párt teljes támogatására számíthat ebben a kérdésben.**

A korona 20 $\frac{1}{2}$

Jelentések a mai tőzsdéről.

Terménytőzsdé zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt és az üzlet igen kevés. A malmok nem vásároltak, azonban igen sok árukinálat mutatkozott és ez visszanyomta a magasabb árfolyamokat. Az árjegyző bizottság ennek megfelelően alacsonyabban állapította meg a gabonaneműek árfolyamát. Az átlagos árszám a főbb cikkekben 100 koronának felel meg. Egyedül takarmányárpiában volt emelkedő árfolyam mellett üzlet. Sörárpa árjegyzését emelték.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszta vidéki 12500-600, egyéb 12400-500, 78 kilós tiszavidéki 12600-700, egyéb 12500-600, rozs 8100-200, takarmányárpa 7800-8000, köles 8500-9000, zab 7700-900, tengeri 7800-8000, korpa 5150-250.

Zürichi zárlat: Berlin 3 és sáromnyolcad, Hollandia 210 és fél, Newyork 531 és fél, London 2481, Páris 3620, Milánó 2610, Prága 1480, Budapest 20 és fél, Zágráb 530, Bukarest 295, Varsó 2 és egynegyed, Bécs 75.

eszlak bélyegzett 76. Szófia 360.
Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Belgrád dinár 2625—825, Koppenhága dan korona 520—45, Berlin márka 20—25, Páris francia frank 179—189, Prága szokol 74—78, Szófia léva 1775—875, Brüsszel belga frank 163—71. Többi változatlan.

Ferenvárosi serti jelentés: Déli hivatal s Szabadvasári maradvány 737, érkezőt 213, eladott 209. Árak zsírseres, fiatal, könnyű 470—500, nehéz 510—40. Zártvasári maradvány 94, forgalom nem fejlődött ki.

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: Szóke ördög B) bérletben.
Csütörtökön: Szóke ördög C) bérletben.
Pénteken: Szóke ördög D) bérletben.
Szombaton: Szóke ördög. Bérlet-szűnetben.

Vasárnap este: Szóke ördög. Bérlet-szűnetben.

A Szóke ördög.

Bemutató előadás.

A Csokonai színház tegnap mutatta be szinte páratlanul lázas érdeklődés mellett Thán Gyula legújabb színművét, a Szóke ördögöt.

Miután a darabról a szerkesztőségen kívül álló kritikus fogja elmondani véleményét, röviden csak azt a nagy sikert regisztrálhatjuk, mint az előadással elérték. A közönség tüntetésszerű elismeréssel adózott a szerzőnek és a szereplőknek. Felvonások végével tombolva ünnepelték őket, különösen az izgalmasan érdekes, fölöttébb hatásos harmadik felvonás után, amikor a szerzőt és Halassy Mariskát угyszólván kifogyhatlanul szólították a lámpák elé.

A negyedik felvonásban Halassy-nak voltak olyan bájos jelenései, hogy nyílt színen tört ki a taps.

A forró színházi estről, a Szóke ördög hatásos jelenései és a cselekmény nagyszerű megoldásáról beszélt a színházból ömlő közönség s talán minden kritikánál melegebb és kifejezőbb volt az a sűrűn hangzott vélemény:

— Még egyszer megnézem a Szóke ördögöt.

Szóke ördög tegnapi premierjének olyan őszinte sikere volt, hogy tömegesen váltják meg az érdeklődők a Szóke ördög összes heti előadásaira jegyeiket. Szombat délután Éva, vasárnap délután Hamburgi visszazony.

Víg-színház: Newyork „express kábel” szenzációs detektív-történet, csak szerdán.

Omnia mozgó: Szerdai és csütörtöki két gyönyörű amerikai sláger: **Csere-ber házasság, Kékszakáll asszony.**

Cosmopolis! Cosmopolis csodaszép felvételeit ne mulassza el megnézni. Jegyek még kaphatók az Omnia pénztáránál.

Víg-este burleszkverseny szerdán Uránia-ba, csütörtöktől Göre Gábor.

Horogal mindenki csodálatát beszél hatalmas filmalkotás. Severin Mars játékaival. Egyszerre mutatja be az Uránia és Víg-színház.

Petőfi-film, világláger Uránia-ba jön.

Perczel Sári klasszikus táncmatinéje vasárnap, január 21-én a Csokonai színházban. Jegyelővétél az Apollo pénztáránál.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Karácsonyi ár! Jó minőségű férfi fuzekli párja 195 K. női harisnya 220 K. Benyás harisnyagyár, üzlet Piac u 15 Tisza-palota.

Napsugár január vagyonmentő árverésre tárgyak legkésőbb 418-ig adhatók be Piac utca 10. alatt, délelőtt 9—2-ig.

Egy debreceni asszonynak a franciák visszaadják a pénzét.

A békeszerződés jóindulatu értelmezése.

A háboru kitörése előtt Franciaországban lakott Rózsa Albertné debreceni asszony. Ott élt férjével és családjával meglehetősen kedvező viszonyok között. Mikor a világháboru kitört, Rózsaék a többi Franciaországban élő magyarokkal együtt internáltak, lakásukat elvették és takarékbetétjeiket lefoglalták. Később sikerült nekik a fogságból kiszabadulni, de vagyonukból semmit se hozhattak el, hanem csak a magukon levő ruháikkal távozhattak a világ első nemzetének hazájából. Minthogy Rózsa Albertné Debrecenből származott el annak idején Franciaországba, újra idetért vissza.

A békeszerződés aláírása után több ízben próbát tett Rózsané a francia kormányánál, hogy a párisi

bankokban levő készpénzbetétjeit oldják fel a zár alól, mert most nagy szükségben él.

Hónapokig tartó iratváltás után végre Debrecen polgármesteri hivatalához leírt érkezett ebben az ügyben. A külügyminiszterium tudatja a polgármesterrel, hogy Rózsa Albertné kérését a francia kormány hajlandó teljesíteni. A francia kormány ugyanis kifejezi azon szándékát, hogy a békeszerződés jóindulatu értelmezése alapján feladja Rózsa Albertné zár alatt lévő frank betétjeit, ha kellően igazolja, hogy a pénzre szüksége van. Most a polgármesteri hivatal állapítja meg Rózsané anyagi helyzetét s ez alapon jelentékeny összeghez fog jutni, ha tekintetbe vesszük a frank és a korona közötti különbséget.

Elfogott furfangos tolvaj.

Aki az ablakokat lopta le.

A város területén már hetek óta egy körmönfont ember garázdálkodott, aki páratlan vakmerőséggel, még több hidegvérrel szedegette le a külváros házáiról a nyitva tartott ablakszárnyakat. A rendőrség sokáig tehetetlen volt a vakmerő emberrel szemben, míg végre tegnap hurokra került. A tettes Markovits Gyula izraelita vallásu rovtó multo csavargó, kit a rendőrség letartóztatott. Megkerült a büntárs is Weisz Kálmán személyében, ki mint orgazda a lopott ablakokat olcsó pénzen megvette. A rendőrség Bethlen-utcai lakásán a lopott tárgyak egy részét meg is találta.

A rendőrség bizalmas uton értesülést szerzett Markovits Gyula gyanus viselkedéséről. A rendőrség azonnal megfigyelés alá vette a csavargót, melynek először elfogatás, utóbb letartóztatás lett a vége.

Markovits, aki meglehetősen körmönfont észjárásu, eleinte hazudozással és tagadással igyekezett volna szabadulni, azonban Fésüs rendőrfogalmazó annyira sarokba szorította, hogy végre is megtört és beismerő vallomást tett.

Az elkövetett tettek jórészt, mintegy 18 esetet beismert. Elmondta, hogy a lopott tárgyakat Weisz Kálmán Bethlen-utca 8. szám alatti lakoshoz hordta, akinek olcsó árért eladta.

A rendőrség vallomása alapján letartóztatta Weiszot. Weisz hasonlóan Markovitshoz hazudozással igyekezett a csávából menekülni. Nem is ismer el semmit és folyton ártatlanságát hangoztatja.

A rendőrség a mai nap folyamán befejezte a nyomozást s az ügyet átteszi az ügyészséghez.

A mezőgazdasági kamara felhívása.

Hasznos madarak védelme.

A gazdának leghasznosabb segítő-társai közé tartozik számos madárfajta. Részint a gyommagvak nagy tömegét fogyasztják el, részint kártékony rovarok millióit pusztítják, e nélkül a gazda terméseredménye igen nagymértékben megcsökkenne. Mégis e hasznos segítő-társakkal vajmi kevés gazda törődik. Ezek a dalos munkások nem kérik, nem sürgetik a bért és konvenciót, így elhanyagolják nagyon sokan. Sőt sok helyen vétkesen vagy könnyelműen pusztítják is őket.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Növényvédelmi irodája most arra törekszik, hogy a gazdatársadalomban felkeltse a figyelmet a hasznos madarak fontossága és hasznossága iránt. És a gazdát a hasznos segítő társak megbecsülésére, azok védelmére elszurorodásuk elősegítésére kívánja serkenteni.

Négyben volt Debrecenben egy vadászó Egyesület. Ez egyesület a háborus zavarok közt elenyészett, a mezőgazdasági kamara most új életre kívánja kelteni és egész kerületére kiterjesztendő működését elősegíteni kívánja, hogy a gazdákat és az iskolákban a serdülő ifjúságot a hasznos madarak védelmére megnyerni ez egyesület állandó propagandát folytasson.

A debreceni mezőgazdasági kamara e gyakorlatilag jelentőséges akcióját a m. kir. madártani intézet szak-szerű közreműködésével támogatja.

Ujdonságok.

Városi rendkívüli közgyűlés. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága január hó 17-ik napján — szerdán — délelőtt 11 óraúor a város-háza közgyűlési termébn rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Tanácsai előterjesztés a Debreceni Helyivasut Rt. által fizetendő áramár és ezzel kapcsolatban a Debreceni Helyivasut vállalatjának felemlése iránt. (Előadó dr. Vargha Elemér tb. főjegyző.) 2. Ugyanaz a jövedelem- és vagyonadó felszólamlási bizottság kiegészítése iránt. (Előadó dr. Vásáry István. Miskolcay Lajos főispán.)

Házasság. Rickl Sári és Balogh István e hó 16-án Budapesten házasságot kötöttek.

Adózók figyelmébe! A városi adóhivatal értesíti Debrecen sz. kir. város II. közig. kerületében (péterfia-utcai rész) lakó adózókat, hogy az 1920—21. évi jövedelem vagyonaóó ki számításai tervezeteket tartalmazó lajstrom f. évi január hó 18. napjától 25. napjáig bezárólag 8 napi közzemlére a városi adóhivatal II. kerületénél 23. számú szoba kitétetett. A lajstromot bárki megtekintheti s esetleges észrevételeit a lajstrom közzétételének utolsó napjá követő 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgató-sághoz közvetlen írásban beadhatja. Városi adóhivatal.

Szerencsétlenség a közraktárban. A közraktárban tegnap este súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik raktárhelyiségben ugyanis áruát-rakás közben Solymosi József munkásra ráesett egy súlyos láda, amely jobb karját eltörte. A mentők az Augustyába, onnan Hatvan utcai lakására szállították.

Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala több anya- és csecsemővédő-jelölt felvételét határozván el, ez-úton értesíti a közönséget, hogy a védőnőjelölti állást elnyerni óhajtok, pontá d. e. 8—10 óra között a hivatal helyiségében (Miklós utca 23.) jelentkezhetnek. Kívánatuk legalább 4 polgári iskolai képesítés. Korhatár 18—35. év. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

A Vöröskereszt egyesület gyűlése. Az országos Magyar Vöröskereszt Egylet Debrecen városi választmánya folyó hó 19-én, pénteken d. u. 5 órakor a városháza tanács-termében (termet, 34. szám) ülést tart. Elnökség kéri a választmányi tagokat, hogy az ülésen a tárgyalandó fontos ügyekre tekintettel, teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

A „Debreceni Jogász és Tisztviselő Kör” folyó évi január hó 21-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a kor helyiségében Petőfi centemariuna alkalmából ünnepséget rendez, melyre a kör tagokat és hozzátartozóit tisztelettel ez uton is megívja. Az ünnepélyen Sztankay Zoltán tart előljvasást. A kör igazgatója.

A Kereskedő Társulati polgári ifjúsiskola a mai napon meleg kis ünnepély keretében osztott ki 18 ezer koronát néhány szegény jó tanulója között. A jutalmazottak közül: Lovas László IV. b.), Szennyesi Gábor IV. a), Facsar József IV. a) oszt. tanulók 3000—3000 koronát, Valkó Márton I. b), Losonczy Gyula II. b) oszt. tanulók 2500—2500 koronát, Tankó János III. b) és Kiss Gábor IV. b) oszt. tanulók 200—2000 koronát kaptak. A kiosztott összegből 13,000 koronát az iskola Vöröskereszt ifjúsági osztálya adományozott, 5000 korona pedig Gábor Dezső tanár adománya. Gál József igazgató.

A legrégibb és legszebb hangszer — Wagner szerint — az emberi hang. A legszebb tenor és alt hangoknak feledhetetlen élvezetere nyújt ritka alkalmat Jadlower kamarazene kes és Budakovits Mária operaházi tag jan. 22-iki hangversenye. Jegyek Bika portásánál.

Ev. biblia-óra. Ma, szerdán d. u. 6 órakor a Miklós utcai ev. tanács-teremben biblia-óra. A megbeszélés tárgyát a hegyi beszéd képezi. A Luther Szövetség elnöksége ezen husvétig, minden hét szerdáján tartandó összejövetelen minden érdeklődőt szivesen lát.

A munkaadók figyelmébe! A város adóhivatal ismétellen felhívja a munkaadókat az általános kereseti adóról szóló 1922. évi XXIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 180,000. számú utasítás 136. és 163. §§-ban foglalt bejelentések megtételére. Minden munkaadó köteles a vállalat, üzlet, üzem, iroda stb. körében alkalmazottakat legkésőbb 1923. évi január 31-ig a városi adóhivatal (21. számú szoba) bejelenteni. A bejelentéskor tartozik minden munkaadó bemutatni, illetve igazolni, hogy a kerületi Munkásbiztosító pénztár a kifizetett heti, havi stb. járandóságoknak megfelelően minő illetményösszegek alapján végezte az alkalmazottainak osztályba sorozását. A bejelentéshez szükséges hivatalos nyomtatványok a „Méliusz” könyvkereskedésnél szerezhetők be. Debrecen, 1923. január 10. Városi adóhivatal.

A budapest Astoria-hotel koncert-mestere: Angyán Béla, aki jelenleg zenekarával Debrecenben a Royal-kávéház-caffe restaurantban vendégszerpel, Budapestre utazott, hogy a legújabb londoni, párisi, bécsi sláger-kuplékat megszerezze. Angyán Béla teljesen új műsorát ma este mutatja be a Royal-kávéház-caffe-restaurantban.

A süttőparosok tegnapi értekezlete a liszt árának rohamos emelkedése miatt a fehérsütemény (kifli, zsemlye) árát 9 koronáról 10-re emelte viszonteladók számára.

Alföldi cipőkészítő gyorstalpaló és javító vállalat. Verhőzei utca 2. sz. Gyakorlott géntörő azonnal felvétetik dr. Gergely Jenő ügyvéd irodájában, Kossuth u. 3.

Hova lett a tinó? Cifra János tétlenül lakos a marhavására egy tinót hajtott fel. A vásárban megfázott és a közeli kocsmába benézett egy pohár borra, a tinót pedig egy fához kötötte. Azonban mikor visszafért a tinót nem találta a helyén. Távolléte alatt — meglögett. Cifra János most busan keresi tinóját.

